

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. vasario 5 d.
(OR. en)

5792/21
ADD 1

FIN 83
PE-L 4

PRANEŠIMAS DĖL „I“ PUNKTO

nuo: Biudžeto komiteto

kam: Nuolatinų atstovų komitetui

Dalykas: Tarybos rekomendacija dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė
2019 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą
– *Priėmimas*

**TARYBOS REKOMENDACIJA
dėl patvirtinimo, kad Komisija
įvykdė 2019 finansinių metų
Europos Sąjungos
bendrajį biudžetą**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 319 straipsnį,

atlikusi SESV 319 straipsnio 1 dalyje numatytą nagrinėjimą,

kadangi:

(1) pagal 2019 finansinių metų pajamų ir išlaidų ataskaitą:

– pajamos sudarė	163 917 569 359,09 EUR
– išlaidos, apmokėtos iš asignavimų, sudarė	157 428 362 340,51 EUR
– panaikinti mokėjimų asignavimai (įskaitant konkrečiam tikslui numatytas pajamas), perkelti iš <i>n-1</i> metų, sudarė	1 661 145 502,35 EUR
– asignavimai mokėjimams, perkelti į <i>n+1</i> metus, sudarė	1 610 901 146,79 EUR
– ELPA mokėjimų asignavimai, perkelti iš <i>n-1</i> metų, sudarė	3 728 660,39 EUR

- valiutos kursų skirtumo likutis sudarė 3 623 341,88 EUR
- teigiamas biudžeto balansas sudarė 3 217 055 050,93 EUR

- (2) panaikinti finansinių metų mokėjimų asignavimai sudarė 74 870 959,98 EUR;
- (3) iš 1 742 023 550,58 EUR asignavimų mokėjimams, perkeltų į *n* metus, buvo panaudota 1 667 152 590,60 EUR (95,70 %);
- (4) dėl Audito Rūmų ataskaitoje išdėstytų pastabų dėl 2019 finansinių metų Taryba turi pateikti tam tikrų komentarų – jie pateikiami šios rekomendacijos PRIEDE;
- (5) Tarybai yra svarbu, kad būtų atsižvelgta į jos komentarus, ir ji tikisi, kad Komisija nedelsdama visiškai įgyvendins visas rekomendacijas;
- (6) Taryba priėmė išvadas dėl 2019 m. ir 2020 m. Audito Rūmų paskelbtų specialiųjų ataskaitų¹;
- (7) atlikus pirmiau minėtą nagrinėjimą nustatyta, kad Komisija 2019 finansinių metų biudžetą iš esmės vykdė taip, kad remiantis Audito Rūmų pastabomis galima patvirtinti, jog biudžetas yra įvykdytas,

REKOMENDUOJA Europos Parlamentui, atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, patvirtinti, kad Komisija įvykdė 2019 finansinių metų Europos Sąjungos biudžetą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

¹ Dok. 5143/20, 6174/20, 6425/20, 6493/20, 8295/1/20 REV 1, 8624/20, 8627/20, 8635/20, 9081/20 + COR 1 REV 1, 9112/20, 9183/20, 9184/20, 9190/20, 9249/20, 9251/20, 9258/20, 9334/20, 9630/20, 9730/20, 10069/20, 10920/20, 11581/20, 11749/20, 12479/20, 12481/20, 13204/20, 13247/20, 13646/20, 14080/20, 14084/20, 14168/20, 14198/20 ir 5375/21.

IVADAS

1. Taryba palankiai vertina Europos Audito Rūmų metinę ataskaitą ir patikinimo pareiškimą dėl ES biudžeto įvykdymo ir pateiktą audito metu nustatytų pastebėjimų analizę bei išvadas. Taryba pabrėžia nepriklausomo audito darbo, kurį atlieka Audito Rūmai, kaip apibrėžta SESV 287 straipsnyje, visų pirma pagrindinės užduoties – pateikti ataskaitų patikimumo patikinimo pareiškimą ir nagrinėti pajamų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą – svarbą.
2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai padalijo savo metinę ataskaitą dėl 2019 finansinių metų į dvi atskiras dalis. Viena dalis yra susijusi su ES konsoliduotųjų finansinių ataskaitų patikimumu ir operacijų teisėtumu. Kita dalis yra susijusi su ES biudžeto išlaidų programų veiksmingumu. Joje Audito Rūmai pirmą kartą pabandė apžvelgti Komisijos metinę valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą (MVVA) – Komisijos pagrindinę aukšto lygmens ES biudžeto veiklos rezultatų ataskaitą. Taryba ragina abi institucijas toliau dirbti atsižvelgiant į reikmes siekiant įvertinti tikrąją ES piliečiams suteiktą vertę.
3. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pastebėjimą, kad ES finansinėse ataskaitose pateikta tikra ir teisinga informacija apie ES finansinę būklę ir kad Audito Rūmai pateikė aiškią nuomonę dėl 2019 m. finansinių ataskaitų patikimumo. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad nustatyta, jog 2019 m. pajamos yra teisėtos ir tvarkingos, ir jose nėra reikšmingų klaidų. Vis dėlto Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmai pateikė neigiamą nuomonę dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo ir kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis tebėra reikšmingas.

4. Taryba pripažįsta Audito Rūmų pastebėjimus, nurodytus jų metinėje ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje, ir pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms, prašydama Komisiją ir kitas institucijas taip pat atsižvelgti į atitinkamas Tarybos rekomendacijas. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas klaidoms, susijusioms su viešaisiais pirkimais, visuose biudžeto skyriuose.
5. Nepaisant pakartotinių Tarybos raginimų Audito Rūmai ir vėl nepateikė kiekvieno skyriaus klaidų lygio. Šiuo atžvilgiu Taryba pabrėžia, kad reikia užtikrinti kiekvienos politikos srities finansinių metų tarpusavio palyginamumą, ir dar kartą prašo Audito Rūmų pateikti visų išlaidų kategorijų klaidų lygius, nepriklausomai nuo išlaidų dydžio, atsižvelgiant į didėjančią tokių skyrių kaip „Saugumas ir pilietybė“ bei „Europos vaidmuo pasaulyje“ politinę svarbą.

**METINĖ ATASKAITA
DĖL 2019 FINANSINIŲ METŲ
ES BIUDŽETO ĮVYKDYMO**

1 SKYRIUS

PATIKINIMO PAREIŠKIMAS IR PATVIRTINAMOJI INFORMACIJA

1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis tebėra reikšmingas ir, sumažėjęs ankstesniais metais, vėl didėja antrus metus iš eilės. 2019 m. finansinėse ataskaitose patvirtintų išlaidų bendras įvertintas klaidų lygis, kaip nustatė Audito Rūmai, yra 2,7 %. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad didelė šių išlaidų dalis – daugiau nei pusė – turi reikšmingų klaidų, ir mano, kad tai daugiausia yra susiję su kompensavimu grindžiamomis išlaidomis, kurių įvertintas klaidų lygis siekia 4,9 %. Taryba taip pat pažymi, kad Audito Rūmai nurodė, jog tokios išlaidos 2019 m. padidėjo iki 66,9 mlrd. EUR ir sudaro 53,1 % audito tiriamosios visumos daugiausia dėl sanglaudos išlaidų padidėjimo. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai mano, jog patvirtintose metų išlaidose nustatytų klaidų poveikis yra ir reikšmingas, ir linkęs plisti.
2. Taryba pripažįsta, kad 2019 m. kompensavimu grindžiamų mokėjimų klaidų lygis sumažėjo 1b išlaidų pakategorėje (nuo 5 % iki 4,4 %) ir 2 išlaidų kategorijoje (nuo 2,4 % iki 1,9 %). Taryba pažymi, kad šios rūšies išlaidoms tebetaikomos sudėtingos taisyklės, todėl joms, nepaisant 2018 m. padarytų reglamentavimo sistemos racionalizavimo pakeitimų, būdinga aukšta klaidų rizika. Šiame kontekste Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymuose dėl reglamentavimo sistemos po 2020 m. pasiūlytus supaprastinimo veiksmus, visų pirma sanglaudos atveju. Taryba pabrėžia, kad siekiant sumažinti klaidų lygį ir užtikrinti veiksmingą ir teisingą ES lėšų valdymą, vienas iš svarbiausių prioritetų turėtų išlikti paprastesni, skaidresni ir labiau nuspėjami teisės aktai.
3. Taryba pripažįsta, kad išlaidų programos ir susijusios kontrolės sistemos bei valdymo ciklai apima kelerius metus. Šiuo atžvilgiu Audito Rūmai ir Komisija atlieka skirtingus vaidmenis daugiamečiame kontrolės procese, o tai galėtų duoti skirtingus rezultatus. Finansinių pataisų ir susigražinimų, atliktų po Audito Rūmų audito, tikslas yra pasiekti, kad klaidų lygis būtų mažesnis už reikšmingumo lygį. Todėl Taryba taip pat pripažįsta, kad audito įstaigos pasiekė geresnių klaidų nustatymo ir ištaisymo rezultatų. Taryba tvirtai ragina valstybes nares ir Komisiją toliau gerinti ES finansų valdymo kokybę.

4. Tarybai taip pat susirūpinimą kelia tai, kad Komisijos įvertintas rizikos lygis tam tikrose išlaidų kategorijose, palyginti su Audito Rūmų įvertintu klaidų lygiu, yra ir vėl mažesnis. Audito Rūmų nuomone, taip atsitiko dėl tam tikrų *ex post* patikrinimų trūkumų, turinčių poveikio nustatymo ir ištaisymo pajėgumui ir Komisijos pateiktai informacijai apie tvarkingumą.
5. Taryba dar kartą pažymi, kad Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis nėra sukčiavimo, neveiksmingumo ar lėšų švaistymo rodiklis *per se*, o parodo, kad mokėjimai buvo atlikti nesilaikant taikytinų taisyklių ir nuostatų dėl išlaidų tinkamumo finansuoti.
6. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pateiktą aiškią nuomonę dėl 2019 finansinių metų Europos Sąjungos metinių finansinių ataskaitų (toliau – finansinės ataskaitos) patikimumo. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pareiškimą, kad finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais pateikta teisinga informacija apie ES finansinę būklę 2019 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais jos atliktų operacijų rezultatus bei pinigų srautą, taip pat grynojo turto pokyčius, vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir laikantis apskaitos taisyklių, grindžiamų tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.
7. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad 2019 m. finansinėse ataskaitose nurodytos pajamos yra teisėtos ir tvarkingos visais reikšmingais aspektais, kaip ir ankstesniais metais.
8. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į bendrą audito įstaigų veiksmingumą nustatant klaidas ir netinkamą ES lėšų valdymą ir vertina nuolatinės Komisijos ir valstybių narių pastangas ir veiksmus, kurių jos ėmėsi siekdamos įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas. Tačiau Taryba pripažįsta Audito Rūmų nustatytus kai kurių audito institucijų darbo trūkumus. Remdamasi Audito Rūmų pastebėjimais, Taryba ragina ES biudžeto vykdymo valdyme ir kontrolėje dalyvaujančius subjektus koordinuoti ir toliau tobulinti savo darbą, kad Audito Rūmai galėtų daugiau pasinaudoti nacionalinių ir Komisijos auditorių atliktu audito darbu, atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su tarpusavio pasitikėjimo principu.

9. Atsižvelgdama į tai, jog yra labai svarbu, kad ES biudžetas veiksmingai teiktų tikrąją vertę ES piliečiams, Taryba mano, kad ES biudžeto rezultatų įvertinimas yra svarbus patikimo ES lėšų finansinio valdymo metinio vertinimo elementas.
10. Taryba taip pat pripažįsta tai, kad Komisijos veiklos rezultatų ataskaita siekiama skirtingų rinkinių tikslų, įskaitant sektorių teisės aktuose nustatytus tikslus ir papildomus įvairias sritis apimančius tikslus. Tačiau Taryba pritaria Audito Rūmų pateiktai rekomendacijai Komisijai toliau gerinti, visų pirma, programų veiksmingumo vertinimą kokybę, derinant tiek kokybinį, tiek kiekybinį vertinimą, ir atlikti sistemingesnę programų veiksmingumo ir programų veiksmingumui įtakos turinčių išorės veiksnių analizę.
11. Be to, Taryba sutinka su Audito Rūmų nuomone, kad, nepaisant pastaruoju metu padarytos pažangos, vis dar galima pagerinti veiksmingumo rodiklių kokybę ir veiksmingumo informacijos patikimumą tam tikrose srityse, taip pat pažangos siekiant tikslo apskaičiavimą ir siektinų reikšmių nustatymo skaidrumą, ir pakartoja raginanti Komisiją toliau vykdyti atitinkamus veiksmus atsižvelgiant į visas Audito Rūmų pateiktas rekomendacijas.

2 SKYRIUS

BIUDŽETO IR FINANSŲ VALDYMAS

1. Taryba atkreipia dėmesį į beveik visišką biudžeto (įsipareigojimų ir mokėjimų) įvykdymą 2019 m. ir palankiai vertina tai, kad biudžetas nebuvo nei per mažas, nei per didelis, o tai rodo bendrai tvarkingą biudžeto valdymą.
2. Tačiau Taryba susirūpinusi atkreipia dėmesį į vis didėjantį dar neįvykdytų biudžeto įsipareigojimų (RAL) lygį, kuris niekada anksčiau nebuvo toks aukštas. Taryba palankiai vertina tai, kad Europos struktūriniai ir investicijų (ESI) fondai, padidinti COVID-19 krizės kontekste priėmus peržiūrėtas taisykles, įgyvendinami greičiau, tačiau ir toliau yra labai susirūpinusi dėl spaudimo pirmaisiais 2021–2027 m. DFP metais turimiems mokėjimų asignavimams rizikos ir pritaria Audito Rūmų Komisijai pateiktai rekomendacijai atidžiai stebėti mokėjimų poreikius, įskaitant kylančius dėl pandemijos, ir imtis veiksmų pagal savo institucinę kompetenciją.
3. Taryba sutinka su Audito Rūmų vertinimu dėl to, kad svarbu turėti išsamų ES biudžeto finansinės rizikos vaizdą, ir ragina Komisiją dar kartą įvertinti, taip pat COVID-19 krizės kontekste, sumas ir mechanizmus, kuriuos galima naudoti siekiant švelninti tolesnę riziką, įskaitant atidėjinių normų peržiūrą. Taryba susirūpinusi pažymi, kad pensijų ir kitų išmokų darbuotojams įsipareigojimams padidinti 15,6 mlrd. EUR, ir primygtinai ragina Komisiją imtis veiksmų, kad būtų užkirstas kelias tolesniam ES balanso blogėjimui.
4. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai – kad Komisija toliau teiktų Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamą informaciją apie iš ES biudžeto pervestas lėšas EIB grupės valdomoms finansinėms priemonėms siekiant atlikti tinkamą tokių operacijų tikrinimą ir padidinti jų skaidrumą.

3 SKYRIUS

PAJAMOS

1. Taryba su malonumu atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. biudžeto pajamų dalyje reikšmingu klaidų neaptikta, kad atspindimose testuotose operacijose klaidų nebuvo ir kad išnagrinėtos su pajamomis susijusios sistemos įvertintos kaip bendrai veiksmingos, o tradicinių nuosavų išteklių (TNI) pagrindinės vidaus kontrolės priemonės įvertintos kaip iš dalies veiksmingos. Taryba pažymi, kad esama tam tikrų valstybių narių muitų valdymo trūkumų ir apgailestauja, kad Komisijai reikia daug laiko trūkumams, nustatytiems jai valstybėse narėse vykdant TNI patikrinimus, pašalinti.
2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad esama valstybių narių muitinės priežiūros, kuria siekiama sumažinti muitų nepriemoką, trūkumų, dėl kurių reikia imtis ES veiksmų, t. y. yra nepakankamai ES mastu suderinti muitinio tikrinimo, siekiant sumažinti nepakankamo importo įvertinimo riziką visoje muitų sąjungoje, veiklos rezultatai ir valstybės narės negeba nustatyti rizikingiausių ekonominės veiklos vykdytojų ES lygmeniu, atlikdamos auditus po prekių išleidimo, daugiausia dėl to, kad nėra ES masto duomenų bazės, kuri teiktų informaciją apie ekonominės veiklos vykdytojų importą ES lygmeniu.
3. Todėl Taryba pritaria Audito Rūmų Komisijai pateiktai rekomendacijai reguliariai teikti valstybėms narėms paramą atrenkant rizikingiausius importuotojus tokiems auditams ir atkreipia dėmesį į Komisijos pastangas ne vėliau kaip 2023 m. sausio mėn. įdiegti muitinės IT sistemos pažangius „Surveillance III“ pajėgumus.
4. Taryba apgailestauja dėl to, kad Komisija atidėdavo neišspręstų TNI klausimų stebėjimą ir užbaigimą. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Audito Rūmų Komisijai pateiktoms rekomendacijoms peržiūrėti savo procedūras nustatant TNI neišspręstų klausimų stebėsenos sistemą, grindžiamą kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais, pagal kuriuos valstybėse narėse nustatyti trūkumai vertinami prioritetine tvarka.

5. Be to, Taryba ragina Komisiją pasiūlyti kuo greičiau atlikti reglamento dėl visų kategorijų nuosavų išteklių teikimo (NIT) peržiūrą siekiant sukurti bendrąjį racionalizuotą visų nuosavų išteklių kategorijų NIT.
-

4 SKYRIUS

KONKURENCINGUMAS AUGIMUI IR DARBO VIETŲ KŪRIMUI SKATINTI

1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas klaidų lygis siekia 4,0 %, t. y. yra dvigubai didesnis negu pernai, tačiau ne didesnis nei ankstesniais metais.
2. Taryba pripažįsta, kad jau antrus metus iš eilės didžiausią procentinę Audito Rūmų audituotų operacijų dalį sudaro mokslinių tyrimų ir inovacijų operacijos (80 iš 130 operacijų). Kosmoso programų išlaidų dalis, mažos rizikos išlaidų sritis, visoje audito tiriamojoje visumoje palyginti su 2018 m. sumažėjo. Taryba pažymi, kad BP 7 ir programos „Horizontas 2020“ išlaidos tebėra didelės rizikos ir generuoja daugiausia klaidų, kurios sudaro 78 % šios išlaidų pakategorės įvertinto klaidų lygio 2019 m. Kita vertus, Taryba atkreipia dėmesį į nedidelį skaičių operacijų, susijusių su kitomis programomis ir veikla, kuriose nustatyta kiekybiškai įvertinamų klaidų (4 iš 50 operacijų). Šios operacijos yra susijusios su projektais, vykdomais pagal programą „Erasmus +“ ir EITP programas.
3. Taryba apgailestauja, kad nepaisant patobulinimų ir administracinio supaprastinimo programoje „Horizontas 2020“, apie kuriuos pranešta pirmiau, mokslinių tyrimų išlaidose vis dar yra reikšmingas klaidų lygis. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau dėti pastangas pasiekti tokį klaidų lygį, kuris nesiektų reikšmingumo lygio.
4. Tarybai susirūpinimą kelia tai, kad pagal Audito Rūmų pastebėjimus įvertintas klaidų lygis būtų buvęs 1,1 procentinio punkto mažesnis, jei prieš patvirtindama išlaidas Komisija būtų tinkamai pasinaudojusi visa turima informacija, kad užkirstų kelią klaidoms arba jas aptiktų ir ištaisytų. Taryba pakartoja savo raginimą Komisijai toliau stengtis šalinti klaidų priežastis, itin daug dėmesio skiriant programoms, kuriose nuolat nustatomas aukštas klaidų lygis, ir sustiprinti savo pastangas siekiant visapusiškai įgyvendinti priemones, kurių jau imtasi šiuo tikslu.

5. Taryba apgailestaudama pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, pagrindinė Audito Rūmų nustatyta rizika – paramos gavėjų, daugiausia MVĮ ir naujokų, kurie daro daugiau klaidų teikdami išlaidų deklaracijas, deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos. Taryba taip pat susirūpinusi atkreipia dėmesį į Audito Rūmų analizę, kad išlaidos personalui ir toliau yra pagrindinis daugelio klaidų pagrindas, visų pirma mokslinių tyrimų srityje, kur išlaidų darbuotojams skaičiavimo metodika kai kuriais aspektais tapo sudėtingesnė vykdant programą „Horizontas 2020“ ir taip padidėjo klaidų rizika. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomacijai dėl programos „Horizontas 2020“ ir dar kartą prašo Komisijos atlikti tikslingesnes MVĮ išlaidų deklaracijų patikras, stiprinti savo informavimo kampaniją ir komunikacijos pastangas siekiant pateikti paramos gavėjams tinkamas gaires tinkamumo finansuoti klausimais ir taisyklės, kaip apskaičiuoti ir deklaruoti išlaidas personalui, taip pat dar labiau supaprastinti tiesioginių išlaidų personalui apskaičiavimo taisyklės kitose bendrosiose mokslinių tyrimų programose.
6. Taryba atkreipia dėmesį tai, kad įvertinta rizika mokėjimo metu, Komisijos apskaičiuota ir pateikta metinėje valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitoje (MVVRA), nesiekia reikšmingumo lygio (1,7 %). Tačiau Taryba yra susirūpinusi dėl trūkumų ir skirtumų, nurodytų Audito Rūmų atliktoje programos „Horizontas 2020“ *ex post* auditų, kuriuos atliko tiek Komisija, tiek pagal sutartį išorės auditoriai, peržiūroje. Šiuo atžvilgiu Taryba prašo Komisijos dėti daugiau pastangų pašalinti tuo trūkumus.
7. Taryba pažymi, kad Komisija pritarė ankstesnėms Audito Rūmų rekomacijoms dėl 1a išlaidų pakategorės ir jas įgyvendino visiškai arba daugeliu aspektų. Visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad plačiau naudojamas supaprastintas išlaidų apmokėjimas, pavyzdžiui, fiksuotųjų sumų mokėjimai, o tai sudaro palankesnes sąlygas dalyvauti MVĮ. Be to, Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pastebėjimus, kad šiai politikos sričiai skirtose Komisijos metinėse veiklos ataskaitose pateikiamas santykinai teisingas jos finansų valdymo ir susijusių operacijų tvarkingumo vertinimas, ir jomis patvirtinami Audito Rūmų pastebėjimai ir išvados.

5 SKYRIUS

EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA

1. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmų ataskaitoje nurodytas mokėjimų įvertintas klaidų lygis politikos srityje „Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ 2019 m. sumažėjo 0,6 procentinio punkto iki 4,4 %, tačiau vis dar gerokai viršija 2 % reikšmingumo ribą.
2. Taryba pripažįsta valstybių narių ir Komisijos valdymo ir kontrolės sistemų patobulinimus, kuriuos šiais metais nurodė Audito Rūmai, tačiau pripažįsta, kad Audito Rūmai vis dar negali visapusiškai pasikliauti audito institucijų darbu ir Komisijos nurodytais likutiniais klaidų lygiais. Todėl Taryba ragina jas toliau dėti pastangas siekiant dar labiau patobulinti savo valdymo ir kontrolės sistemas.
3. Taryba taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares toliau dėti pastangas siekiant supaprastinti teisės aktus dėl ES fondų. Taryba su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į naujos kontrolės ir patikrinimo sistemos, skirtos užtikrinti, kad metiniai likutiniai klaidų lygiai nesiektų reikšmingumo ribos, įgyvendinimą, tačiau pritaria Audito Rūmų vertinimui, kad tiek valdymo institucijos ir audito institucijos, tiek Komisija turi padaryti papildomų sistemos taikymo patobulinimų. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai išnagrinėti pagrindinius nenustatytų klaidų šaltinius ir kartu su audito institucijomis parengti būtinas priemones, skirtas nurodomų likutinių lygių patikimumui pagerinti.
4. Taryba pažymi, kad pusę įvertinto klaidų lygio nulėmė reikalavimų neatitinkantys projektai (prieš atsižvelgiant į finansinius koregavimus), ir todėl pritaria Komisijai skirtai Audito Rūmų rekomendacijai paaiškinti, ką reiškia „fiziškai užbaigtos“ ir (arba) „visiškai užbaigtos“ operacijos, remiant valstybes nares, siekiant patikrinti, ar jų vykdomos operacijos atitinka Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) 65 straipsnio 6 dalį, ir geriau nustatyti operacijas, kurios reikalavimų neatitinka.

5. Taryba pažymi, kad sanglaudos programos apima kelerius metus, o Komisija, kaip ES biudžeto valdytoja, taiko daugiametes kontrolės strategijas, kuriomis siekiama užkirsti kelią klaidoms, o jei to neįmanoma padaryti – šias klaidas nustatyti ir prieš užbaigiant programas pritaikyti pataisas. Tokiu būdu pabrėžiama, kad ES biudžeto kontrolės grandinėje Komisija ir Audito Rūmai atlieka skirtingus vaidmenis ir todėl jų taikomi kontrolės metodai yra labai skirtingi. Šiuo atžvilgiu Taryba pažymi, kad įvertinta rizika užbaigiant programas nesiekia reikšmingumo lygio (1,1 %).
-

6 SKYRIUS
GAMTOS IŠTEKLIAI

1. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje mokėjimų įvertintas klaidų lygis politikos srityje „Gamtos ištekliai“ 2019 m. yra 1,9 % (palyginti su 2,4 % 2018 m.) ir nesiekia reikšmingumo ribos. Atsižvelgdami į kitus kontrolės sistemos pateiktus įrodymus, Audito Rūmai nustatė, kad klaidų lygis yra artimas reikšmingumo lygiui.
2. Taryba palankiai vertina tai, kad dėl Komisijos ir valstybių narių taikomų taisomųjų priemonių įvertintas klaidų lygis sumažėjo 0,2 procentinio punkto. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau remti valstybes nares, kad jos imtųsi visų būtinų veiksmų siekiant išvengti klaidų, jas nustatyti ir ištaisyti.
3. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad klaidų rizika šiame skyriuje yra sutelkta srityse, kuriose taikomos sudėtingesnės kaimo plėtros, rinkos priemonių, žuvininkystės, aplinkos ir klimato politikos sričių tinkamumo taisyklės, o klaidos daugiausia atsiranda dėl finansavimo reikalavimų neatitinkančių paramos gavėjų, veiklos, projektų ir netinkamų finansuoti išlaidų.
4. Šiuo atžvilgiu Taryba pritaria Komisijai skirtoms Audito Rūmų rekomendacijoms dažniau atnaujinti sukčiavimo bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) srityje rizikos analizę, atlikti valstybių narių sukčiavimo prevencijos priemonių analizę ir skleisti priemonės „Arachne“ naudojimo geriausios praktikos pavyzdžius, kad mokėjimo agentūros būtų labiau skatinamos naudoti šią priemonę.

7 SKYRIUS
SAUGUMAS IR PILIETYBĖ

1. Taryba apgailestauja, kad atliekant srities „Saugumas ir pilietybė“ pagrindinius testus audito imtis ir vėl buvo nereprezentatyvi, nes neatspindėjo visų išlaidų pagal šią DFP išlaidų kategoriją, ir kad dėl to Audito Rūmai neįvertino bendro klaidų lygio. Be to, Taryba pažymi, kad daugiau nei trečdalyje audituotų operacijų buvo klaidų.
2. Taryba pripažįsta valstybių narių pastangas paspartinti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir Vidaus saugumo fondo (VSF) lėšomis finansuojamų nacionalinių programų įgyvendinimą sudėtingomis politinėmis sąlygomis ir pabrėžia, kad svarbu imtis papildomų veiksmų šia kryptimi, siekiant išvengti didesnio spaudimo nacionalinėms valdžios institucijoms, kadangi artėja programų užbaigimas. Atsižvelgdama į išaugusį politinį dėmesį šiai politikos sričiai ir didėjantį jai skirtą biudžetą, Taryba ragina Audito Rūmus išplėsti savo audito apimtį iki reprezentatyvios imties, kad ateinančiais metais būtų galima nustatyti šios išlaidų kategorijos klaidų lygį.
3. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad visos nacionalinės audito institucijos išnagrinėtų PMIF ir VSF atžvilgiu yra parengusios ir įgyvendina pakankamai kokybiškas išsamių ataskaitų teikimo procedūras ir kad Komisijos atliktas įvertinimas, kuris pateiktas metinėse kontrolės ataskaitose, yra struktūrizuotas, detalai parengtas ir apima visus svarbius teisinius aspektus. Vis dėlto Taryba pareiškia susirūpinimą dėl to, kad Audito Rūmai nustatė audito institucijų darbo trūkumų, ir apgailestauja dėl Audito Rūmų pastebėjimo, kad kai kurios atsakingos institucijos skirtingai apibrėžia sąvoką „tarpinis mokėjimas“, o tai turėjo įtakos audito rezultatų palyginamumui.

4. Taryba visapusiškai pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms ir palankiai vertina tai, kad Komisija jau pradėjo jas įgyvendinti kartu su valstybėmis narėmis. Taryba ragina už PMIF ir VSF lėšomis finansuojamas nacionalines programas atsakingas audito institucijas, remiantis atitinkamomis Komisijos paskelbtomis rekomendacijomis ir nurodymais, gerinti audito aprėptį, imčių sudarymą ir audito seką atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendacijas.
-

8 SKYRIUS
EUROPOS VAIDMUO PASAULYJE

1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmai vėl nusprendė nenustatyti šio skyriaus įvertinto klaidų lygio, ir ragina Audito Rūmus pateikti tokį įvertintą klaidų lygį ateinančiais metais, kad būtų galima kasmet palyginti riziką, kylančią ES finansiniams interesams. Be to, Taryba pažymi, kad beveik trečdalyje audituotų operacijų buvo klaidų.
2. Taryba palankiai vertina ir remia Audito Rūmų rekomendacijas dėl NEAR GD, DEVCO GD, CLIMA GD ir Užsienio politikos priemonių tarnybos (FPI) atliekamų patikrinimų stiprinimo, siekiant nustatyti pasikartojančias klaidas bei užkirsti joms kelią, ir dėl NEAR GD likutinių klaidų lygių tyrimo trūkumų atskleidimo metinėse veiklos ataskaitose. Be to, Taryba pritaria rekomacijai, susijusiai su NEAR GD dotacijų normos apskaičiavimo metodika, siekiant tiksliau atspindėti didesnę riziką tiesioginio valdymo dotacijų srityje.

9 SKYRIUS

ADMINISTRAVIMAS

1. Taryba palankiai vertina tai, kad ES institucijų administracinėse ir susijusiose išlaidose, kaip ir ankstesniais metais, nebuvo reikšmingų klaidų. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad Audito Rūmai patikrintose metinėse veiklos ataskaitose nenustatė reikšmingo klaidų lygio.
2. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų pastebėjimą, kad nustatyta mažiau klaidų, susijusių su personalo išlaidomis ir išmokų šeimai valdymu, nei ankstesniais metais, ir tai, kad Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuras (PMO) 2020 m. jau ištaisė klaidas, kurios buvo nustatytos ankstesniais metais. Taryba ragina Komisiją toliau kuo labiau sumažinti personalo išlaidų valdymo klaidų skaičių vadovaujantis 2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis.
3. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų pastabos dėl klaidų Europos Parlamento mokėjime vienai iš Europos politinių partijų. Kaip ir operacijų trūkumai, Audito Rūmų nustatyti ir nurodyti ankstesniais metais, šios klaidos yra susijusios su išlaidų tinkamumo finansuoti taisyklių nesilaikymu. Kad būtų išvengta šių klaidų pasikartojimo, Taryba ragina Europos Parlamentą gerinti savo procedūras, nurodymus ir kontrolės mechanizmus.
4. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų dviejų pastebėjimų, susijusių su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu (EESRK). Pirma, EESRK dar nenustatė jautrių pareigybių ar funkcijų apibrėžčių, taip pat neatliko rizikos analizės, kad būtų priimtos riziką mažinančios kontrolės priemonės ir vidaus judumo politika. Antra, nuo 2014 m. EESRK nėra atlikęs išsamaus rizikos vertinimo. Taryba ragina EESRK įgyvendinti politiką dėl jautrių funkcijų, taip pat nustatyti ir įgyvendinti išsamias rizikos vertinimo procedūras.

5. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų ataskaitoje dėl 2019 finansinių metų Europos mokyklų metinių finansinių ataskaitų pateiktas pastabas ir rekomendacijas ir pripažįsta taisomuosius veiksmus, kurių ėmėsi Europos mokyklų generalinio sekretoriaus biuras, laukdama, kada Audito Rūmai pateiks pasiektų rezultatų vertinimą.
6. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastebėjimą, kad 2012–2018 m. ES institucijų ir įstaigų etatų planai buvo sumažinti 1 409 pareigybėmis (3 %), o sutartininkų skaičius tuo pačiu laikotarpiu padidėjo 3 253 biudžetiniais etato ekvivalentais (37 %). Taryba ragina Komisiją atidžiai stebėti šį pokytį siekiant stabilizuoti bendrą darbuotojų skaičių vadovaujantis 2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis.

**EUROPOS AUDITO RŪMŲ ATASKAITA
„ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS. PADĖTIS 2019 M.
PABAIGOJE“**

IVADAS

1. Audito Rūmai išnagrinėjo Komisijos aukšto lygio veiksmingumo ataskaitų teikimą rengiant MVVA ir programų ataskaitas. Audito Rūmai išnagrinėjo, ar rengdama šias ataskaitas Komisija taiko patikimą procesą ir ar šiose ataskaitose pateikiama aiški, visapusiška ir subalansuota ES išlaidų programų veiksmingumo apžvalga. Audito Rūmai taip pat išnagrinėjo, kokių rezultatų pasiekta įgyvendinant ES programas atitinkamai pagal 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos 1a, 1b pakategores ir 2, 3 ir 4 kategorijas.
2. Atliekant šį darbą siekta nustatyti informacijos apie veiksmingumą aktualumą ir, remiantis ta informacija, įvertinti ES išlaidų programų veiksmingumą.
3. Iš 58 išlaidų programų Audito Rūmai atrinko ir išnagrinėjo 9, kurios kartu sudaro beveik tris ketvirtadalius visų mokėjimų, atliktų iki 2019 m. pabaigos įgyvendinant 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos įsipareigojimus.
4. Taryba atkreipia dėmesį į tai, jog Audito Rūmai laikosi nuomonės, kad remiantis veiksmingumo rodikliais, dėl jiems būdingų trūkumų, gali būti pateiktas tik neišsamus programų veiksmingumo vaizdas, kadangi yra aspektų, kurių šie rodikliai neatspindi arba atspindi nepakankamai.
5. Taryba pripažįsta, kad Komisijos ataskaitos dėl ES išlaidų programų veiksmingumo toliau gerėja ir tampa labiau subalansuotos dėl suderinto MVVA, programų veiklos rezultatų apžvalgos ir programų ataskaitų naudojimo. Taryba ragina Komisiją toliau dėti pastangas, visų pirma gerinti programų ataskaitose bei MVVA pateikiamos informacijos apie veiksmingumą patikimumą, ir toliau teikti ataskaitas dėl ES išlaidų programų veiksmingumo bent tol, kol, pasibaigus ankstesnės DFP įgyvendinimo laikotarpiui, atliekami didelių sumų mokėjimai kitos DFP įgyvendinimo laikotarpiu.

KONKURENCINGUMAS EKONOMIKOS AUGIMUI IR DARBO VIETŲ KŪRIMUI

SKATINTI

1. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų atliktą specialų programos „Horizontas 2020“ veiksmingumo įvertinimą, kartu atkreipdama dėmesį į tai, kad šiuo metu turima mažai informacijos daugiausia dėl to, kad tarp projektų finansavimo ir realių rezultatų bei poveikio pasireiškimo turi praeiti nemažai laiko, o tai yra būdinga mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimui. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad programos „Horizontas 2020“ veiksmingumas padidėjo dėl jos supaprastinimo, o įgyvendinant daugumą projektų gautas numatytas išdirbis ir rezultatai.
2. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų specialų Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) veiksmingumo įvertinimą, kuriame nurodyta, kad programos investicijų sutelkimo tikslinių reikšmių ir jos didinamojo poveikio siekiama pagal planą. Vis dėlto Taryba su susirūpinimu pažymi, kad kai kurie projektai galėjo būti finansuojami iš kitų šaltinių ir kad kai kuriais atvejais ESIF poveikis pritraukiant papildomų investicijų galėjo būti pervertintas. Taryba palankiai vertina tai, kad Komisija valdė ESIF garantijų fondą taikydama patikimo finansų valdymo principus ir nuolat deda pastangas, kad būtų pagerinta ESIF geografinė diversifikacija.

EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA

1. Taryba pažymi, kad didelės daugumos rodiklių, išdėstytų ERPF ir Sanglaudos fondo bendruosiuose programos tiksluose dar nebuvo siekiama pagal planą, remiantis 2018 m. pabaigoje turėtais duomenimis, kurie rodo, kad su MVĮ ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika susijusių konkrečių rodiklių vertės yra žemos, tačiau kartu pripažįsta, kad 2014–2020 m. laikotarpiu išlaidas pradėjus daryti lėtai, tai turėjo įtakos sanglaudos politikos tikslų, kurių nustatytos tarpinės reikšmės yra 2023 metų, pasiekimo tempui. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų išvadą, kad šiomis dviem specialiosiomis programomis prisidedama prie ES ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos politikos tikslų.
2. Taryba pritaria Audito Rūmų išvadoms, susijusioms su rizika, ypač mokėjimų galimybės rizika, kai lėšos naudojamos artėjant DFP įgyvendinimo pabaigai, ir pritaria vertinimui, kad vėlavimas daryti išlaidas 2014–2020 m. laikotarpiu turi įtakos sanglaudos politikos tikslų pasiekimui. Taryba palankiai vertina tai, kad buvo nustatyti privalomi bendri rezultatų rodikliai, pasiūlyti 2021–2027 m. laikotarpiui, ir tai, kad Komisija sukūrė atvirųjų duomenų platformą, ir laukia jų rezultatų įvertinimo.

GAMTOS IŠTEKLIAI

1. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastebėjimus dėl BŽŪP veiksmingumo rodiklių, daugiausia susijusių su indėliais ar išdirbiais, kurie labiau atspindi ES lėšų įsisavinimo lygį, o ne politikos rezultatus ar poveikį.
 2. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastebėjimus dėl sunkumų vertinant atitinkamų ES išlaidų veiksmingumą kaimo plėtros srityje remiantis Komisijos MVVA ir programų ataskaitose pateikta informacija, susijusia su subalansuoto teritorinio vystymosi bendruoju tikslu.
-

SAUGUMAS IR PILIETYBĖ

Taryba pažymi, kad nors 2019 m. MVVA pateikiama kontekstinė informacija, joje nenurodoma, ar PMIF bendrojo tikslo siekiama pagal planą. Iš turimos informacijos matyti, kad išlaidos ir jų ES pridėtinė vertė yra svarbios, tačiau remiantis nustatytais rodikliais negalima įrodyti ekonomiškumo ir efektyvumo. Tai, kad dviem trečdaliais rodiklių matuojama veikla ir išdirbiai, gali lemti pernelyg teigiamą pasiekimų vertinimą. Audito Rūmai daro išvadą, kad geriausių PMIF rezultatų pasiekta stiprinant bendrą Europos prieglobsčio sistemą, o blogiausių – grąžinant nelegalius migrantus.

EUROPOS VAIDMUO PASAULYJE

1. Taryba pažymi, kad Komisijos aukšto lygio veiksmingumo ataskaitose pateikiama nepakankamai informacijos, kad būtų galima įvertinti vystomojo bendradarbiavimo priemonės veiksmingumą. Taryba pažymi, kad pažanga, padaryta siekiant bendrojo tikslo – sukurti bendro klestėjimo ir gerų santykių erdvę, buvo didesnė su rytų kaimyninėmis šalimis nei pietų kaimyninėmis šalimis.
2. Taryba pažymi, kad aukšto lygio veiksmingumo ataskaitose nurodyti rodikliai atskleidė iš esmės teigiamą tendenciją skurdo mažinimo, lyčių lygybės švietimo srityje, susitarimų su kaimyninėmis šalimis ir žmogaus socialinės raidos srityse, tačiau taip pat atkreipia dėmesį į prastėjančią tendenciją demokratijos, teisinės valstybės ir politinio stabilumo stiprinimo srityje. Vis dėlto Taryba pažymi, kad rodikliai neatskleidė informacijos apie pačių programų veiksmingumą, todėl prašo Komisijos pateikti rodiklius, kurie aiškiai įrodytų, koku mastu įgyvendinant programas gautas numatytas išdirbis ir rezultatai.
